

România, pierderi de miliarde de euro pentru fiecare an petrecut în afara Schengen (analiza)

Mentinerea în afara spațiului Schengen a costat România peste 2 miliarde de euro anual, ceea ce înseamnă ca beneficiile de care s-ar bucura țara noastră după aderarea completă sunt semnificative, însă abia după un timp vor fi vizibile, potrivit unei analize realizată de Claudiu Cazacu, consultant de strategie în cadrul XTB România.

Potrivit unor date preluate de la ESCC (European Economic and Social Committee), România pierde 2,3 miliarde de euro anual prin neincluderea în zona Schengen, cu alte 90 de milioane de euro pierdute din cauza întârzierilor suferite de transportatori. În cazul vecinilor noștri de la sud, suma este de 834 de milioane de euro, potrivit unui studiu al Academiei din Bulgaria.

Aceste aproximații ar putea, în opinia analistului, subestima nivelul pierderilor directe și indirecte generate de întârzierile din transporturi, cum ar fi riscul de pierdere a unor comenzi pentru care mai ales timpul de livrare este critic, dar nu numai, cum ar fi produse proaspete și perisabile, produce efecte directe și indirecte care se acumulează în timp.

"Prin menținerea în afara zonei Schengen a României și Bulgariei, chiar și în lipsa taxelor vamale, privilegiile depline ale pieței unice au fost reținute. Dacă cifrele ESCC se transpun într-un cost de 0,67% din PIB, o estimare a celui mai mare grup de firme bulgar din domeniul construcțiilor este de 0,5-1% din PIB. În estimarea noastră, valorile s-ar putea situa în intervalul 0,7 - 0,9% din PIB. Aceasta înseamnă un impuls semnificativ aduse de aderare", a subliniat Claudiu Cazacu.

Mecanismele prin care România beneficiază de participarea la spațiul Schengen sunt variate: pe lângă reducerea costurilor de export este importantă și creșterea atractivității României, ca destinație de investiții și turistică. În plus, aderarea, stimulând încrederea consumatorilor, ar opera în sens favorabil pe termen mediu și lung asupra volumului de activitate din economia reală.

În România, pe termen scurt, însă, efectele pozitive ar putea fi diminuate de sentimentul de îngrijorare privitor la economie și la un mediu incert în debutul de an, atrage atenția analistului.

În urma aderării depline, comerțul și turismul ar fi fost facilitat atât între România și Bulgaria, cât și între aceste state și restul UE, oferind un avantaj pentru întregul bloc european, cu efecte favorabile în lant, punctează consultantul de strategie XTB România, companie de investiții pe bursele internaționale.

Beneficiile pentru turism au fost vizibile în cazul Croatiei, deja cunoscută drept destinație majoră, cu o creștere de 11,4% în 2023 și un avans estimat de 4% la nivelul record de 15,2 miliarde de Euro venituri în 2024.

Polonia, beneficiind atât de proximitate geografică față de vestul european, cât și de o integrare mai rapidă în UE și în Schengen, a ajuns la 82% din PIB/capita european, la paritatea puterii de cumpărare. România se află la 78%, iar procesul de convergență este susținut de ridicarea barierelor la frontiere, arată consultantul.

BCE estimează un avans al PIB-ului de 0,8% în 2024 și de 1,3% în 2025 pentru zona euro. UE nu este în plin avânt economic, care să ofere tracțiune statelor nou intrate în spațiul Schengen, ci se confruntă cu una din cele mai serioase crize structurale de la fondarea sa.

Pe lângă dificultățile majore din industrie, cu importantul sector auto în prim-plan, dar nu singurul vizat, ponderea

sectorului de tehnologie digitala si AI, acumularea datoriei publice si provocarile concurentei asiatice sunt provocari majore.

Potrivit FMI, industria din Germania reuseste sa adauge valoare chiar si cu volume mai scazute, aflate sub nivelul de dinainte de pandemie, dar se confrunta cu cea mai acuta imbatrânire a fortei de munca dintre economiile majore din UE, investitii publice scazute si un nivel ridicat de birocratie.

Pentru piata muncii, efectele ar putea fi de facilitare a migratiei spre vest a celor care cauta slujbe cu norma întreaga, în special sezoniere, potrivit observatiilor din unele state baltice si central europene. Dificultatea de a mentine lucratorii din afara spatiului european cu care se confrunta deja unii angajatori români s-ar putea adauga tendintei discutate anterior, conducând la o mai mare dificultate de a acoperi pozitiile din organigrama.

"Angajatorii ar trebui sa aiba în vedere programe de mitigare a acestor riscuri, inclusiv prin înțelegerea nevoilor angajatilor, programe de dezvoltare pe termen lung, sau participare suplimentara la beneficiile organizatiei", puncteaza Claudiu Cazacu.

Acesta a subliniat ca decizia de aderare urmeaza sa produca efecte treptat. De la integrarea în spatiul maritim si aerian, pâna la eliminarea efectiva a tuturor verificarilor frontaliere rutiere ar trece peste 1 an. Urmeaza o perioada de tranzitie. Controale interne selective vor continua la granita cu Ungaria si Bulgaria pentru cel puțin 6 luni dupa 1 ianuarie 2024.

Riscul reintroducerii unor masuri de control ulterioare e ilustrat de Croatia, care a aderat în 2023, dar are în prezent verificari la granita cu Slovenia, precizeaza el.

"Economia României este setata sa beneficieze semnificativ, cu efecte vizibile acumulate în timp, în urma intrarii în spatiul Schengen. Însa vorbim si despre un context european delicat si cu efecte în privinta pietei muncii ale caror provocari vor trebui confruntate", sustine Cazacu.

Grupul XTB este un furnizor international de produse, servicii si solutii tehnologice de tranzactionare si investitii. Entitatile Grupului XTB sunt supravegheate de autoritati de reglementare precum FCA, CySEC si KNF.